

nedsætte Bevillingen med disse 15,000 Kr. Men for øvrigt finder jeg ogsaa, det er forsvarligt, at man har gjort det, og det er i Virkeligheden det eneste Punkt, hvor Finanslovkommissionen har rørt ved de Bevillinger, der særlig komme det mindre Landbrug til gode. Som det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds ogsaa indrømmer, er Forholdet faktisk det, at disse Præmier, hele dette Præmiesystem for Husloddernes Vedkommende i Virkeligheden er noget forældet. Jeg tror, man godt kunde spare en Del af disse Penge, at man meget godt kunde spare de 15,000 Kr. paa Præmiernes Konto og saa lade Husmandsrejserne vedblive i samme Omfang som hidtil. Jeg er her noget i Modsætning til den Opfattelse, den højt-ærede Landbrugsminister har gjort gældende. For mig staar det saaledes, at Husmandsrejserne i Virkeligheden ere det vigtigste, det bedste og det, der har tilført Husmændene det største Gode, langt, langt større efter min Mening end hele Præmiesystemet ved Husmandslodder.

Jeg vilde derfor sætte Pris paa, om der af Bevillingen kunde blive anvendt det samme Beløb som hidtil til Husmandsrejserne, saa at Besparelsen kun gik ud over Præmierne. Ud fra dette Synspunkt rejste jeg ogsaa under Samraadet med Landbrugsministeren det Spørgsmaal, om der ikke var Mulighed for at give Husmændene fri Raadighed over denne Bevilling, saa de, hvis de ønskede det, fik Lov til at benytte en større Del af Bevillingen til Husmandsrejser og en mindre Del til Præmier. Naar derfor det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) nu vil tilrane sig Æren for at have rejst dette Spørgsmaal, er det urigtigt. Det ærede Medlem pynter sig her i Virkeligheden med laante Fjer, thi det var som sagt mig, der under Samraadet i Finansudvalget rettede dette Spørgsmaal til Landbrugsministeren og endvidere spurgte, om det ikke var rimeligt at bibeholde den hidtil ydede Bevilling af 15,000 Kr. til Administrationen ubeskaaren, saafremt man gik den Vej, at en større Del blev benyttet til Rejser. Men saa snart Landbrugsministeren var gaaet, skyndte det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds sig med at tage de Tanker op, som jeg havde fremsat under Samraadet, og stillede et Ændringsforslag, hvorefter Beløbet til Administrationen blev forhøjet med de 15,000 Kr., og der indsattes en Anmærkning om, at Husmandsforeningerne selv skulde have Raadighed over Bevillingen og kunne be-

stemme, om de vilde benytte Pengene til Husmandsrejser eller til Præmier. Jeg har i og for sig ikke noget imod, at Husmændene selv faa denne Bestemmelsesret; men jeg bryder mig ikke om just at spille Formyndere for Husmændene. Jeg synes, det var tidsnok at stille det op som Forslag, naar man havde hørt, hvad Husmændene ønskede, og jeg ved ikke i Øjeblikket, om Husmændene sætte mest Pris paa at benytte Pengene til Præmier eller til Rejser. Jeg vilde sætte Pris paa, om de havde det Synspunkt, at den største Del af dem skulde anvendes til Rejser.

Saa er der det Forslag, Socialdemokraterne have stillet om Driftslaan til Husmænd. Jeg har nogen Betænkelighed ved at gaa med til et saadant Forslag, og jeg maa tilraade at stemme imod det. Jeg tror i Virkeligheden, det er en betænkelig Sag at gøre Adgangen til sekundære Laan lettere, end den er i Øjeblikket. Jeg synes i Grunden, Adgangen til at faa Laan op til Skorstenen og næsten derudover er let nok i Forvejen. De Herrer fremhæve nu, at det vil blive en meget billig Foranstaltning for Statskassen, idet de kun regne med det Rentetab, som vil fremkomme ved at udlaane de 200,000 Kr. til en billig Rente. Men slet saa lavt kan Tabet dog vist ikke gøres op. I hvert Fald kan det ikke gøres saa lavt op, hvis der ikke bliver noget solidarisk Ansvar for de paagældende Laantagere. Og hvis disse skulle have solidarisk Ansvar, tvivler jeg meget om, at de i det hele taget ønske at faa disse Laan. Men hvis der intet solidarisk Ansvar skal være, frygter jeg meget for, at Tabet kan blive ret stort for Statskassen. Jeg kan her henvise til, at de Fiskerilaan, der nu i en Aarrække ere ydede, have bragt meget store Tab. Betænkningen indeholder en Redegørelse i saa Henseende, og det vil af den ses, at i de 6 Aar, der nu ere gaaede, siden man begyndte at give Laan til Fiskere, er der tabt et Beløb af 136,000 Kr. Det er jo ikke en ren Klatskilling; og Forholdet har dog her været det, at der af de paagældende Fiskere er givet Pant i Kuttere, Fiskerbaade, Motorer o. s. v. Desuagtet har Tabet været saa stort, og jeg tror ikke, at man absolut skal regne med, at der intet Tab vil blive udover Rentetabet, hvis man gaar til at give de omtalte Driftslaan.

Med Hensyn til det tredje Spørgsmaal angaaende Foredragsbevillingernes Genoptagelse kan jeg ikke tilraade denne. Jeg skal i saa Henseende gøre opmærksom